

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **EOS KSI Slovensko, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej **A. R.**, bývajúcej v R., **o zaplatenie 520,88 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp.zn. 14C 93/2012, o dovolaní Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, J. Kráľa č. 5/A, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2013 sp.zn. 14Co/254/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, IČO: 42176778, je povinné nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania 44,44 € na účet advokátskej kancelárie TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa návrhom doručeným Okresnému súde Rimavská Sobota dňa 1. augusta 2012 domáhal voči žalovanej vydania platobného rozkazu, ktorým by súd žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 520,88 € s príslušenstvom.

Podaním doručeným súdu dňa 20. septembra 2012 Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej aj „HOOS,“) oznámilo súdu vstup do konania.

Okresný súd Rimavská Sobota platobným rozkazom z 25. septembra 2012 č.k. 14C/93/2012-34 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 520,88 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 520,88 € od 11. marca 2009 do zaplataenia, alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Žalovaná platobný rozkaz neprevzala.

HOOS podala voči predmetnému platobnému rozkazu odpor.

Okresný súd Rimavská Sobota rozsudkom zo 14. januára 2013 č.k. 14 C 93/2012-72 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 413,43 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 413,43 € od 11. marca 2009 do zaplataenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania zamietol. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 78,11 € na účet právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaná dňa 27. decembra 2001 uzatvorila so spoločnosťou Quatro, a.s., (právnym predchodcom žalobcu) zmluvu o prenájme s následnou kúpou prenajatých vecí, ktorú posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva neobsahovala údaj o RPMN, a preto sa v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 24. februára 2009 uzatvorená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, v ktorej žalovaná uznala svoj záväzok čo do dôvodu aj výšky a od toho času začala plynúť 10 ročná premlčacia doba, preto súd neakceptoval námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom. Súd mal za preukázané, že žalovaná neuhradila zo zmluvy cenu výrobkov v sume 413,43 €, preto ju zaviazal na úhradu tejto čiastky a vo zvyšku návrh zamietol. Keďže žalovaná neuhradila žiadnu splátku, stal sa v zmysle článku 3 odsek 3.2 Dohody splatným celý záväzok, žalovaná sa dostala do omeškania dňom 11. marca 2009 a v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. vznikol žalobcovi voči žalovanej aj nárok na zaplataenie úrokov z omeškania za dobu omeškania zo sumy 413,43 €, vo zvyšku týkajúcom sa úrokov z omeškania žalobu zamietol. Návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd zamietol z dôvodu, že vo veci aplikoval vnútroštátne právne predpisy a nevznikla potreba stanoviť hranice aplikovateľnosti úniového práva. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. podľa miery úspechu žalobkyne v konaní.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 28. novembra 2013 sp.zn. 14Co/254/2013 odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odmietnutie odvolania odôvodnil tým, že vedľajší účastník nebol oprávnenou osobou na podanie odvolania, pretože žalovaná na riadne doručenú výzvu súdu, či súhlasí s odvolaním podaným vedľajším účastníkom, nijako nereagovala. V dôsledku jej pasivity považoval odvolanie za neúčinné, podané neoprávnenou osobou v zmysle § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie HOOS. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že odmietnutím odvolania mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Tvrdil, že dovolací súd pri posudzovaní veci opomenul zmysel a účel právnej úpravy zakotvanej v ustanovení § 93 ods. 2 v spojení s § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p., keď odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka bez toho, aby posúdil, či daný úkon je v prospech žalovaného spotrebiteľa. S poukazom na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo 7. júna 2012 sp.zn. 17Co 62/2012 uviedol, že súd nesmie odmietnuť odvolanie vedľajšieho účastníka, ktoré je zjavne v prospech oprávnených záujmov hlavného účastníka, o ktorých tento účastník nemusí byť informovaný. Bol toho názoru, že ak žalovaná na výzvu súdu nereagovala, neznamená to, že s odvolaním vedľajšieho účastníka nesúhlasila. V súlade s ustanovením § 101 ods. 3 O.s.p. nie je možné vyvodzovať nesúhlas žalovaného s opravným prostriedkom vedľajšieho účastníka zo skutočnosti, že sa v súdom stanovenej lehote k nemu nevyjadril. Vytýkal prvostupňovému súdu, že prehliadol skutočnosť neprijateľnosti zmluvných podmienok a použitie nekalej obchodnej praktiky v prejednávanej veci. Poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veciach *Oceáno Grupo Editorial, Salvat Editorial*, C-240/98 až C-244/98, *Mostaza Claro* C-168/05 a *Godard* C-429/05, kde bolo judikované, že v krajinách, v ktorých nie je povinné zastúpenie advokátom, majú sudy povinnosť ex offio skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a spotrebiteľov nezaväzovať na plnenie z takýchto nekalých podmienok. Na naplnenie tohto účelu je potrebné vykladať aj ustanovenia O.s.p. o vedľajšom účastníctve právnickej osoby určenej na ochranu spotrebiteľov. V závere žiadal, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa.

Žalobca sa k dovolaniu vyjadril a uviedol, že vedľajší účastník v zásade nemá právo na podanie odvolania a ustanovenie § 201 O.s.p. poskytuje len výnimku z uvedenej zásady.

Odvolanie vedľajšieho účastníka bez súhlasu odporcu je právne neúčinné, pričom poukázal na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu týkajúce sa odvolania podaného vedľajším účastníkom. Zastal názor, že nečinnosť žalovaného a nevyjadrenie sa k výzve súdu na vyjadrenie súhlasu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, resp. s podaným odvolaním, nemôže byť posudzované ako konkludentný súhlas. Navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol a priznal mu trovy právneho zastúpenia vo výške 51,48 Eur s DPH.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas subjekt, ktorý bol účastníkom odvolacieho konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie HOOS smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V danom prípade je dovoláním napadnuté uznesenie, ktoré nemá znaky uznesení uvedených v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Dovolací súd ďalej skúmal (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.), či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania HOOS preto z týchto ustanovení nevyplýva.

HOOS v dovolaní namieta, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). O odňatie možnosti pred súdom konať ide v prípade takého procesne nesprávneho postupu súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Judikatúra už dospela k záveru, že o prípad odňatia možnosti pred súdom konať ide tiež vtedy, keď odvolací súd odmietne odvolanie, i keď neboli dané procesné predpoklady pre tento postup (viď primerane R 23/1994).

Odmietnutie odvolania v preskúmvanej veci odôvodnil odvolací súd tým, že vedľajší účastník nebol oprávnenou osobou na podanie odvolania, pretože žalovaná na výzvu súdu, či s odvolaním súhlasí, nijako nereagovala.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.). Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.). Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

Dovolací súd sa najskôr zaoberal otázkou, či HOOS účinne vstúpilo do prebiehajúceho súdneho konania a či nastali účinky vzniku vedľajšieho účasti na strane žalovanej v dôsledku jeho oznámenia o vstupe do konania. Tretia osoba sa totiž stáva vedľajším účastníkom v okamihu, keď dôjde súdu jej oznámenie, že vstupuje do konania na strane niektorého z účastníkov (§ 93 ods. 3 O.s.p.), avšak jej vstup do konania nie je prípustný v každom konaní respektíve v každom štádiu sporového konania.

K otázke vzniku vedľajšieho účastníctva v štádiu skráteneho (rozkazného) konania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil už vo viacerých svojich rozhodnutiach (porovnaj uznesenie z 10. októbra 2012 sp.zn. 6 Cdo 207/2011, uznesenie z 21. októbra 2013 sp.zn. 7 Cdo 135/2013, z 30. októbra 2013 sp.zn. 6 Cdo 357/2012 a z 22. októbra 2014 sp.zn. 6MCdo 11/2014, dostupných na www.najpravo.sk - judikatúra), v ktorých zaujal právny názor, že v tzv. skráteneom konaní nenastávajú účinky vzniku vedľajšieho účastníctva tretieho subjektu na strane žalovaného. „Oznámením tretieho subjektu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného v štádiu skráteneho (rozkazného) konania, nenastávajú účinky vzniku vedľajšieho účastníctva tohto subjektu. Vylučuje to zmysel a účel inštitútu vedľajšieho účastníctva v spojení so zmyslom a účelom inštitútu skráteneho konania. Neprichádza preto do úvahy podanie odporu proti platobnému rozkazu takýmto subjektom,, (citácia z uznesenia sp.zn. 6MCdo 11/2014). Na právnych záveroch uvedených v označených rozhodnutiach zotrúva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci.

Obsahom spisu je doložené, že HOOS oznámilo svoj vstup do konania v štádiu skráteneho konania vedeného na okresnom súde pod sp.zn. 3Ro 497/2012, a to podaním doručeným okresnému súdu dňa 20. septembra 2012. Okresný súd Rimavská Sobota následne rozhodol vo veci v skráteneom konaní vydaním platobného rozkazu z 25. septembra 2012 č.k. 1414C/93/2012-34, proti ktorému HOOS podalo odpor a okresný súd následne z tohto dôvodu nariadil vo veci pojednávanie a rozhodol rozsudkom.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že pokiaľ HOOS oznámilo svoj vstup do konania v štádiu skráteneho konania, nenastali týmto úkonom účinky vzniku vedľajšieho účastníctva na strane žalovanej, HOOS sa tak nemohlo stať vedľajším účastníkom v prebiehajúcom konaní a nemohlo v konaní ako účastník realizovať žiadne procesné oprávnenia vyplývajúce mu z občianskeho súdneho poriadku. Inými slovami povedané nenastali účinky predvídané ustanovením § 93 ods. 3 O.s.p., preto HOOS nebolo oprávnenou osobou na podanie žiadneho opravného prostriedku ani odporu voči platobnému rozkazu a ani odvolania proti rozsudku okresného súdu. Iba v prípade včasného podania odporu žalovaným by došlo k ukončeniu fázy skráteneho konania pripúšťajúce následný vstup vedľajšieho účastníka do konania, k čomu však v prejednávanej veci nedošlo. Za danej procesnej situácie v prejednávanej veci keď žalobca nepodal odvolanie voči rozsudku okresného súdu, dovolací súd konštatuje, že odmietnutím odvolania HOOS odvolacím súdom ako odvolania podaného neoprávnenou osobou v zmysle § 218 ods.1 písm. b/ O.s.p., nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm.

f/ O.s.p., a rozhodnutie odvolacieho súdu hoci založené na iných právnych úvahách bolo v konečnom dôsledku správne.

Na doplnenie a zároveň tiež k námietke dovolateľa, že súd ex offio kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok vôbec neuskutočnil, dovolací súd uvádza, že Súdny dvor Európskej únie v rozsudku z 27. februára 2014 sp.zn. C 470/12 dospel k názoru, že vnútroštátna úprava neumožňujúca HOOS vstup do (exekučného) konania, nie je v rozpore s právom Európskej únie. I keď v uvedenom prípade išlo o vstup HOOS do exekučného konania, sú viaceré závery vyjadrené v tomto rozsudku použiteľné aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd preto poukazuje na to, že v bodoch 45. a 46 uvedeného rozsudku Súdny dvor konštatoval nasledovné: „Ani smernica 93/13, ani po nej nasledujúce smernice, ktoré dopĺňajú právnu úpravu ochrany spotrebiteľov, neobsahujú ustanovenia o úlohe, ktorá môže alebo musí byť priznaná združeniam na ochranu spotrebiteľov v rámci individuálnych sporov týkajúcich sa spotrebiteľa. Smernica 93/13 teda neupravuje otázku, či také združenia majú mať právo stať sa vedľajšími účastníkmi konania na podporu spotrebiteľov v rámci takých individuálnych sporov. Z toho vyplýva, že v prípade neexistencie právnej úpravy Únie, pokiaľ ide o možnosť združení na ochranu spotrebiteľov stať sa vedľajšími účastníkmi konania v individuálnych sporoch týkajúcich sa spotrebiteľov, vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu prináleží, aby na základe zásady procesnej autonómie také pravidlá zaviedol, avšak pod podmienkou, že nesmú byť menej priaznivé než pravidlá, ktoré upravujú obdobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právo Únie (zásada efektivity)“. V bodoch 53. až 56. predmetného rozsudku je ďalej uvedené, že hoci smernica „vyžaduje v sporoch, ktoré sa týkajú predajcu alebo dodávateľa a spotrebiteľa, aktívny postup vnútroštátneho súdu rozhodujúceho v týchto sporoch, ktorý je nezávislý od zmluvných strán, v každom prípade nemožno tvrdiť, že odmietnutie pripustiť vstup združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na podporu spotrebiteľa predstavuje porušenie práva tohto spotrebiteľa na účinný prostriedok nápravy pred súdom tak, ako to zakotvuje uvedený článok (pozn.: čl. 47 Charty základných práv Európskej únie). Okrem toho vedľajšie účastníctvo združenia na ochranu spotrebiteľov nemožno stavať na rovnakú úroveň ako právnu pomoc poskytovanú v určitých prípadoch podľa tohto článku osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky. Pokiaľ ide o možnosť združenia na ochranu spotrebiteľov dovoľávať sa v tomto kontexte uvedeného článku, je potrebné konštatovať, že odmietnutie pripustiť toto vedľajšie účastníctvo v konaní týkajúcom sa spotrebiteľa neovplyvňuje právo uvedeného združenia na účinný prostriedok

nápravy na obranu práv, ktoré sú mu priznané ako združeniu tohto typu, spočívajúcich najmä v jeho práve na kolektívnu žalobu, ktoré má podľa článku 7 ods. 2 smernice 93/13. Navyše treba dodať, že podľa predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy môže združenie priamo zastupovať takého spotrebiteľa vo všetkých konaniach vrátane exekúcie na základe plnomocenstva udeleného spotrebiteľom“.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania HOOS nemožno vyvodiť z ustanovení § 237 a § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní (procesne) úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti HOOS, ktoré úspech nemalo (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd vychádzajúc z hodnoty predmetu dovolacieho konania, ktorým ostala suma 413,43 Eur priznaná rozsudkom súdu prvého stupňa, priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k dovolaniu z 29. apríla 2014 vo výške 44,44 Eur, pozostávajúcu z tarifnej odmeny v sume 28,99 € (podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov), režijného paušálu v sume 8,04 € (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky) a DPH 20% z vyššie uvedených súm 7,41 € (§ 18 ods.3 cit. vyhlášky).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júla 2015

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová